

EL GOVERN DE LA REPUBLICA

Llegiu la nota oficial del Consell de Ministres d'ahir

El problema escolar

Una de les coses que més ens enorgulleix com a homes d'esquerra, és la tasca magnífica que, en relació al problema escolar, han realitzat conjuntament, en aquests tres darrers anys, el Govern autònom de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

La nostra ciutat compta avui amb una xarxa excel·lent d'edificis escolars en ple funcionament o a punt de prestar servei. El seu nombre és, encara insuficient per atendre les necessitats del cens escolar de Barcelona, però és una penya viva del pas de les esquerres pels organismes de govern de Catalunya i una realitat prometedora del que pot fer-se en el dia de demà.

El problema escolar — que l'inoblidable Francesc Layret tractà d'endegar inicialment al seu pas per l'Ajuntament de Barcelona — ha estat en tot moment una preocupació dels homes de la democràcia republicana de Catalunya. Recordem aquells anys de la Dictadura de Primo de Rivera, amb els Grups Escolars en construcció, encallats i abandonats. Calgué que vinguessin el 14 d'abril del 1931, perquè les obres iniciades abans del cop d'Estat dictatorial poguessin continuar i acabar. Calgué que les esquerres catalanes governessin Catalunya perquè a l'acabament de les obres iniciades seguis la creació d'altres Grups escolars. Fou en ple govern de la democràcia catalana i republicana que desaparegueren aquells locals tristos i infectes de la nostra infància destinats a escola i s'alçaren magnífics, alegres, espaiosos, els nous edificis d'avui. Cal tenir present el nombre d'infants que abans del 14 d'abril no podien anar a l'escola i els que hi van ara. Penseu en aquest exercit de fills d'obres, que mengen a les cantines escolars, i fan ús, gratuïtament dels mitjans urbans de transport; que tenen, sense dispendis, el material escolar que necessiten; que juguen en jardins assolats i espaiosos; que prenen banys de mar i respiren aire de la muntanya...

L'obra realitzada en aquest aspecte per les esquerres en els darrers tres anys, és — volem repetir-ho — el nostre major orgull. Hem parlat del Govern de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona. No podem oblidar, però, aquesta florida de Grups Escolars que els Ajuntaments de tot Catalunya han aixecat, durant el govern de les esquerres. Tot això és una obra positiva i patriòtica que ningú més que els seus autors no pot atribuir-se com a pròpia.

El Patronat Escolar de Barcelona vingué a complir aquesta missió elevada i del seu rendiment — en el curt temps de la seva existència — poden parlar-ne millor que nosaltres, els ciutadans. És possible — totes les institucions i organismes poden tenir falles en el seu inici — que hagi patit algun defecte. Ho admetem. Però el conjunt de la seva obra resta en peu com un exemple viu i com una pauta a seguir.

Si la decisió de dissoldre el Patronat Escolar és mantinguda, el problema educatiu dels fills dels obrers tornarà a una de les seves fases pre-autonòmiques i el pas per les Corporacions públiques de Catalunya dels homes de la democràcia republicana assenyalara tota una època.

El Sr. Gil i Gil marxa avui cap a Saragossa i Madrid

El vocal del Tribunal de Garanties senyor Gil i Gil estàgué ahir al matí a bord del vaixell-presó «Uruguay», per tal de rebre declaració al diputat al Parlament de Catalunya senyor Joan Tauler, el qual senyor Tauler sembla que va ésser portador d'una ordre del President de la Generalitat adreçada al general Batet en la qual li deia que es posés a la seva disposició.

Després de prendre declaració al senyor Tauler, el senyor Gil i Gil es traslladà a l'Auditoria, per tal d'acabar la inspecció del sumari que s'instrueix per l'autoritat militar. Al migdia anà al Palau de la Generalitat. Va romandre cosa d'una hora al despatx de la Presidència. El senyor Jiménez era en aquells moments a la Divisió.

En sortir, els periodistes parlaren un moment amb el senyor Gil. La primera pregunta fou, naturalment, relacionada amb la seva estada allí. Digué que hi havia anat per tal de continuar les gestions que l'obligaven a traslladar-se a Barcelona. Afegeí que havia estat una bona estona cercant acords de la Generalitat, responnent a al·lusions que havien fet alguns dels que havien declarat davant seu.

Es mostrà quelcom contrariat car, digué, no li havia estat possible trobar cap dels documents que cercava i que únicament havia aconseguit diversos fulls sense cap signatura que els avalés, algunes notes soltes, segurament dels que devien actuar de secretaris i les actes en regla solament fins al dia 17 del mes de juny propassat.

Seguí dient que probablement a l'arribada a Saragossa i Madrid i que li mancava, encara, prendre declaració al general Batet.

Sembla que avui començarà el debat sobre la situació política de Catalunya

Madrid, 27. — Sembla que demà es tractarà al Parlament del problema polític plantejat a Catalunya pels successos revolucionaris.

Es mantindran tres tendències: el senyor Honorio Maura advocarà per l'anul·lació de l'Estatut, com a contracte incomplert per una de les parts; el senyor Tries, de la Lliga, patrocinarà la solució jurídica que l'Estatut mateix preveu i que consisteix en la solució de tipus legal conciliador; i el senyor Trabat el que demanarà serà la plena vigència de l'Estatut amb totes les seves prerogatives en el termini d'un mes.

El Tribunal de Garanties Constitucionals

Es reunirà avui per a assenyalat la data de la vista contra el senyor Dencàs

Madrid, 27. — Demà passat es reunirà el Ple del Tribunal de Garanties per a tractar de coses de règim interior i per a fixar la data d'assenyalament de la vista contra el senyor Dencàs.

en el qual es prengueren importants acords

INFORMACIÓ DEL CONSELL

Madrid, 27. — A les 12 del matí ha començat el Consell de Ministres citat per a avui.

Poc després d'aquesta hora ha arribat a la Presidència el general Batet, el qual passà directament a la Sala de Consells, on va romandre uns vint minuts.

El Consell ha acabat a la una de la tarda i el ministre de Comunicacions ha donat una referència verbal força àmplia dels assumptes de més gran interès examinats i resolts a la reunió ministerial.

El primer acord — ha dit — pres, a proposta del cap del Govern, és el de la presentació a les Corts d'un projecte de llei ascendent a títols generals dels generals de divisió senyors Batet i López Ochoa.

L'ascens és fa a títol excepcional i en atenció als grans serveis prestats per ambdós caps militars a Espanya. Com que es fa a títol excepcional, no causaran vacants.

El Consell — seguí dient — ha cregut digne d'atenció una petició formulada pels enginyers industrials de les empreses d'Astúries per tal que se'ls consentís l'ús d'arma, igual que els enginyers de mines i de monts. Com que la professió dels enginyers industrials és més lliure que la d'altres, el Govern examinarà en quines condicions ha de donar-se l'autorització sol·licitada.

El President del Consell ha ampliat el dictamen que ha formulat la Comissió corresponent de patrimoni forestal. Aquest dictamen es refereix a les bases agrícoles i financeres del projecte, però com que el tema és complex i necessita examen madur, hom acordà el nomenament d'una ponència composta pels ministres d'Agricultura, Obres Públiques i Finances, per tal que portés les seves conclusions a un pròxim Consell, on el tema serà novament estudiat.

Altres assumptes d'interès que el Govern ha examinat en la seva reunió d'avui — seguí dient — és el conflicte provocat per la concessió dels presos a les presons del país. Hi ha presos en elles sense atenció de processament, però que per trobar-se encertats en diferents processos han de compareixer en els sumaris i esperen, per tant, l'autorització del Govern per a la seva part, vol alliberar també i per això hom considera urgent la resolució de diversos projectes per a camps de concentració penitenciària.

Noucents sumaris i set mil encartats

Fins ara són uns nou-cents els sumaris que instrueix aquesta Auditoria en tot el territori de Catalunya.

El nombre d'encartats pels successos és d'uns set mil.

El vell lerrouxisme

Estem assistint a una sèrie d'esforços per a redreçar — gairebé podríem dir resuscitar — el lerrouxisme barceloní. Si la República ha de continuar tenint, bàndament sigui en l'aparença, un mecanisme democràtic, el règim general i municipal de Catalunya haurà de basar-se aviat, com abans del 7 d'octubre, en el sufragi del poble. I els polítics de Madrid que vulguin influir damunt la política catalana, ho hauran de fer a través dels partits que actin tinguin una organització i una força positiva. Res no valdria al partit radical, davant Catalunya, el tenir la Presidència del Consell de Ministres, un grup de ministres i càrrecs grossos, si aquest partit no posés a casa nostra una suïcient puïxança.

Tot el pensament de Lerroux sobre el règim de Catalunya parteix de la base que el partit radical hi tingui el primer paper. La Lliga Catalana pot ésser útil als lerrouxistes dins el Parlament espanyol; però dins Catalunya els fa nosa. Per això s'endevina una mena de pacte secret entre Lerroux i K. Robles, que consistiria a adjudicar-se, respectivament, a Catalunya, la successió de l'Esquerra i de la Lliga.

L'organització de la Ceda catalana no rulla gaire. El senyor Anguera de Sojo, el paper del qual està en baixa a Madrid, no ha aconseguit fins ara l'aplegament d'un Estat major d'alguna vàlua, ni té probabilitats d'aconseguir-ho. Com a peça de la futura política catalana, la Ceda no es cotitza a la Borsa política.

Per a posar en marxa el pensament de Lerroux, cal — ara més que mai! — referir act el partit radical. En els últims temps, aquest partit havia esdevingut extremadament magre a Catalunya (i adhuc a Barcelona, que fou el seu bressol). La fórmula del nou lerrouxisme, el de jaque i cotxe del Club del Passeig de Gràcia, havia tingut molt poc èxit. Els sobrevinguts són gent per a omplir una llista d'aspirants a càrrecs d'importància, però no pas per a moure les masses ni per a guanyar eleccions, ni per a assegurar l'hegemonia del partit en aquesta terra aspra de Catalunya.

Ara es tracta, segons sembla, de reorganitzar i mobilitzar el vell lerrouxisme, el de les banderes, el dels centres de barriada, el de les oficines municipals. I per a posar en moviment la maquinària de vint o trenta anys enrera, que ja s'havia rovellat, ve a Barcelona, en ràpida visita — protegit d'altres visites més llargues — el senyor Emiliano Iglesias i Ambrosio, ex-diputat per Barcelona i diputat per Pontevedra.

Torna el pristi, l'autèntic lerrouxisme. El del Paral·lel, el de la vella guàrdia, el de l'anticatalanisme... Emiliano Iglesias és avui allò que sempre ha estat: el segon de Lerroux, el lloctinent, l'home de confiança a despit dels disgustos i incidents.

Com a peça de força en el futur joc polític de Catalunya, reapareix el vell lerrouxisme a Barcelona. Alexandre Lerroux, septuagenari, està molt cansat. Però Emiliano Iglesias és el mateix de sempre, jove, audaç, propietari i anticatalanista. Enyorà el temps de la Solidaritat, i en el discurs que ha dirigit als seus correl·ligionaris barcelonins, ha dit el que han de fer aquests per a no ésser atrayats pel front únic catalanista que ell veu venir.

Respondrà el públic a la crida? Aquesta vegada el galdindí famós no es una esperança. És una realitat en mans de l'ancidit cabdill. I damunt la taula del Nadal que s'acosta cau la benedicció del cel.

A. ROVIRA I VIRGILI

Una disposició de la "Gaceta"

Madrid, 27. — La «Gaceta» publica avui una Ordre del ministre d'Instrucció Pública, que diu així:

«Il·lustríssim senyor: Vista la consulta formulada per U. I. sobre si són de aplicació a la Universitat autònoma de Catalunya les Ordenes de 26 y 23 del pasado mes de octubre y las de 2 y 9 del actual, relacionadas sin la representación escolar en los claustros, Juntas de Gobierno y Facultades, con la celebración de reuniones estudiantiles en los centros de enseñanza, con la perturbación dentro de los mismos y con la elusión de los locales que en ellos ocupan las Asociaciones de estudiantes, este Ministerio le manifiesta que las cuatro aludidas disposiciones son de aplicación a la Universidad autónoma de Cataluña y a todos los centros docentes de aquella región.

Madrid, 19 de noviembre de 1934. — Filiberto Villalobos, señor Comisario general de Primera enseñanza en Cataluña.

perquè ja vaig anunciar al cap de l'Estat aquesta notícia.

«S'ha ocupat el Govern de la fórmula proposada pel senyor Gil Robles?»

— Si, i hem acordat ratificar la fórmula que nosaltres varem proposar; això és, discussió del projecte de pressupostos a la Cambra, arribant fins a duplicar les sessions si és precis, i nomenament d'una Comissió que acordi les bases de concessió al Govern d'aquells poders d'acord amb l'article 61 de la Constitució, limitats com dit article preveu.

DE LA NOTA OFICIOSA FACILITADA DESTAQUEM ELS SEGUENTS ACORDS:

Guerra. — Expedient proposant es considerin fets de guerra per als efectes de recompensa, els realitzats per les tropes i instituts armats per a la repressió del moviment subversiu, des del 4 d'octubre darrer fins a la data en que s'ordeni l'extinció de l'Estat de Guerra.

Idem, sobre condonació al Casino Militar de Clases de Viloria, de la contribució imposada com a contribució industrial per la Diputació provincial d'Alava, i que s'estableixi una exempció a favor dels indicats Casinos de Clases.

Idem, proposta de llibertat condicional, formula pel governador de la Presó Militar de la fortalesa del Hache, a favor del reclus en ella, Vicenc Rodríguez Llano que extingís la pena corresponent a presó correctiva com a autor d'un delicte contra l'honor militar.

Idem, proposant el reintegrar a l'Estat amb el càrrec de tinent general en situació de segona reserva el senyor Severín Martínez Anido, per aplicació de la llei d'Amnistia.

Idem, dient, els generals senyors Dídac Muñoz Cobo, Ferran, Luis Aizpuru Mondejar, Frederic Berenguer Fuster i Leopold de Saro i Ma-

Expedit sobre el pleit contencioso-administratiu que concedeix el retorn a actiu de l'ex-cap d'Infanteria, senyor José Sanjurjo.

Marina. — Decret autoritzant el reemplaç per gestió directa de la bateria d'acumuladors del submarí «C. 5».

Idem, autoritzant el proveïment per mitjà de concurs de les obres d'augment de la instal·lació dels serveis de combustible líquid en la base naval de Mahó.

Han estat destituïts els regidors de l'Ajuntament de Madrid elegits el 12 d'abril

Madrid, 27. — El senyor Salazar Alonso, delegat governatiu a l'Ajuntament de Madrid, ha manifestat als periodistes que havia rebut una comunicació del Govern, traslladant-li un acord del Consell de ministres, pel qual es destituïa els regidors que formaven l'Ajuntament de Madrid, i que foren elegits el dia 12 d'abril del 1931.

En rebre la comunicació el senyor Salazar Alonso l'ha notificat a tots els regidors que figuraven a l'Ajuntament de Madrid.

Alguns d'aquests havien anunciat l'abandonament de la seva càrrega, i d'altres, en transcorrer els cinquanta dies del nomenament de la Comissió gestora, de presentar-se a l'Ajuntament per a prendre possessió de l'ur càrrec, per considerar que la llei els emparava en aquesta actitud, tota vegada que no havien estat encara destituïts. Però publica la destitució queden definitivament descartats de la governació de l'Ajuntament de Madrid.

Tornaran els socialistes a les Corts?

Madrid, 27. — Hom diu que en data molt pròxima es reintegraran els diputats socialistes al Parlament i que el dia de la presentació el senyor Ferran de los Rios pronunciarà un discurs per a fer-se solidari de la situació dels seus companys presos i perseguits.

Oficialment no ha pogut comprovar-se aquest rumor.

DIU QUE DIUEN...

Mentre el senyor Emiliano Iglesias ha dit les coses d'ahir, el senyor Guerra ha fet declaracions polítiques força interessants, dignes d'ésser recollides en aquests moments difícils.

Si, però el senyor Guerra del Rio no li organitzen recepcions...

El senyor Emiliano Iglesias es veu que ha sortit molt enfadat de Barcelona. I per a apagar el seu descontent ha rumiat una venjança terrible.

Tornar!

Sequencien les discussions sobre l'existència del senyor Bernat i Duran.

Un periodista vell, gairebé ja venerable, diu que recorda haver-lo vist, ja molts anys, en un centre curi de davant la Catedral...

Però això no demostra que encara existeixi.

El senyor Emiliano Iglesias ha afirmat, rotundament, que l'Estatut és anticonstitucional.

Per la seva banda, els senyors Lerroux i Guerra del Rio s'han manifestat partidaris que es respecti.

O les paraules del senyor Emiliano signifiquen una escissió o no en tenim un borrall en política.

Ha estat molt comentat als cercles polítics que el senyor Emiliano Iglesias no visités el Club Republicano del Passeig de Gràcia.

També ho ha estat el fet que cap membre destacat de l'esmentat club no assistís a l'acte celebrat dimarts a la Fraternitat Republicana.

No hi ha dubte: al partit regna una gran concòrdia.

El senyor Pich i Pon retorna victoriós.

Aquella novena a Sant Josep Oriol haurà fet el seu efecte.

D'ara endavant, a la Fraternitat Republicana se la conèixerà pel seu gestu, nom de Covadonga, segons iniciativa del senyor Emiliano Iglesias.

Ho trobem molt bé. Ara, el trist és que els salaris no es donin per assabentats...

S'està organitzant un banquet magnífic al redactor de Mirador senyor Xicota, per haver estat interrogant durant mitja hora l'emiliiano Iglesias i haver-ne publicat el que seguia:

Ahí al migdia el senyor Emiliano Iglesias estigué a la Generalitat per tal de visitar el seu correl·ligionari senyor Batalla, recentment nomenat Delegat del Treball.

A la sortida, quan es trobava baixant l'escala gòtica, van apropiarse-li els periodistes que fan informació en aquell centre oficial als quals feu algunes manifestacions que, en síntesi, són les mateixes exposades en el discurs de la Casa del Pueblo.

Es estrany. El senyor Emiliano Iglesias, en el seu discurs, no parlà de la setmana tràgica.

Un discurs el té qualsevol. Ens en fem càrrec.

Sabem que els monàrquics de Vilanova i La Geltrú han celebrat un àpat.

que l'han anomenat «dinar de la victòria».

Els obran per què.

El «Butlletí» de la Generalitat

Són suspesos d'empleu i sou el director de la Càtedra Superior de Català, senyor Pompeu Fabra, i el director del Museu d'Arqueologia, senyor Pere Bosc Gimpera

El número d'ahir del Butlletí Oficial de la Generalitat publica el sumari següent:

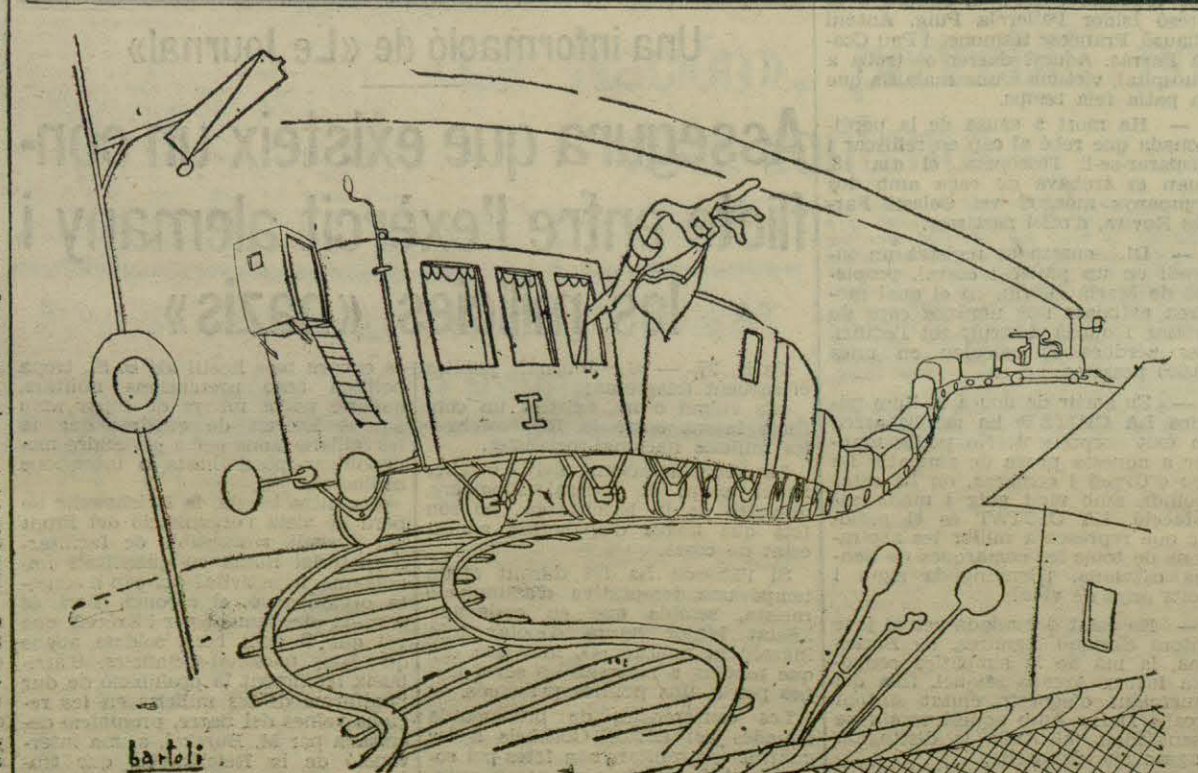
«Orden filando el prorrateo de jubilación de don Jaime Ferrer y Ripoll, secretario del Ayuntamiento de Valldorquina.

Orden autorizando al Ayuntamiento de Barcelona para que pueda declarar exceptuadas de las formalidades de subasta y concurso todas las contrataciones que tiendan a poner en marcha obras y servicios con las que pueda amonarse el paro obrero y para reducir a ocho días el plazo de quince para la exposición al público de los expedientes de transferencias de crédito.

Orden suspendiendo de empleo y sueldo, a las resultas de la detención a que está sometido, al director de la Càtedra Superior de Català, don Pompeu Fabra y Poch.

Orden suspendiendo de empleo y sueldo, a las resultas de la detención a que está sometido, al director del Museo de Arqueologia, don Pedro Bosch y Gimpera.

Aquest número ha estat visat per la censura

A Barcelona, de tant en tant, també es veuen fantasmes...

(Per Bartoli)